

โรงพยาบาลหนองคาย

ระเบียบปฏิบัติ

เลขที่ NK-HP-IC-009

เอกสารควบคุม

เรื่อง การป้องกันเข็มหรือของมีคมที่มตำ (Sharp injury)

	ชื่อ-สกุล	ลายมือชื่อ	วัน เดือน ปี
จัดเตรียมโดย	นางสาวเอมอร อุดลโกคาธร		- 1 เม.ย. 2567
ทบทวนโดย	แพทย์หญิงกาญจนาภรณ์ ถกลกิจสกุล		- 1 เม.ย. 2567
อนุมัติโดย	นายแพทย์สมศักดิ์ ประภูณาวัตร		- 1 เม.ย. 2567

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ C	หน้า 2/6
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : NK-HP-IC-009	วันที่บังคับใช้ ๐๑ เม.ย. ๒๕๖๗	
เรื่อง : การป้องกันเข็มหรือของมีคมที่มด้า (Sharp injury)		

ตารางการแก้ไข

แก้ไขครั้งที่ (วันที่บังคับใช้)	รายละเอียดที่แก้ไข/เหตุผลที่ แก้ไข	จัดเตรียมโดย	ทบทวนโดย	อนุมัติโดย
แก้ไขครั้งที่-0 (7 ส.ค. 2545)	ออกฉบับใหม่ครั้งแรก	กันทิมา	นพ.นฤพนธ์	นพ.ถาวร
แก้ไขครั้งที่-1 (9 ม.ค. 2560)	รายละเอียดที่แก้ไข :ปรับขั้นตอนการปฏิบัติ เหตุผลที่แก้ไข :ปรับแนวทางปฏิบัติให้ ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน	เอมอร	นพ.นฤพนธ์	นพ.ศุภชัย
แก้ไขครั้งที่-2 (1 เม.ย. 2567)	รายละเอียดที่แก้ไข :ปรับขั้นตอนการปฏิบัติ เหตุผลที่แก้ไข :ปรับแนวทางปฏิบัติให้ ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน	เอมอร	พญ.กาญจนาภรณ์	นพ.สมศักดิ์

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ C	หน้า 3/6
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : NK-HP-IC-009	วันที่บังคับใช้	๐๑ เม.ย. ๒๕๖๗
เรื่อง : การป้องกันเข็มหรือของมีคมที่มิดำ (Sharp injury)		

1. วัตถุประสงค์

เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุการฉีกขาดจากการถูกเข็มหรือของมีคมที่มิดำ

2. นโยบาย

บุคลากรในโรงพยาบาลหนองคายที่ปฏิบัติงานซึ่งต้องใช้เข็มหรือของมีคมกับผู้ป่วยตระหนักถึงอันตรายจากการถูกเข็มหรือของมีคมที่สัมผัสสิ่งคัดหลั่งของผู้ป่วยที่มิดำและปฏิบัติตามแนวทางเพื่อป้องกันเข็มหรือของมีคมที่มิดำอย่างเคร่งครัด

3. ขอบเขต

บุคลากรในโรงพยาบาลหนองคายทุกคนที่ปฏิบัติงานซึ่งต้องใช้เข็มหรือของมีคมกับผู้ป่วย

4. คำจำกัดความ

เข็มหรือของมีคมที่มิดำ หมายถึง เข็มหรือของมีคมที่สัมผัสเลือดหรือสารคัดหลั่ง เช่น หนอง น้ำเหลือง น้ำอสุจิ น้ำจากช่องคลอด น้ำมูกน้ำลาย และเสมหะของผู้ป่วยที่มิดำ

5. ผู้รับผิดชอบ

บุคลากรในโรงพยาบาลหนองคายทุกคนที่ปฏิบัติงานซึ่งต้องใช้เข็มหรือของมีคมกับผู้ป่วย

6. ขั้นตอนการปฏิบัติ

กระบวนการ	แนวทางปฏิบัติ
1. การเตรียมความพร้อมก่อนปฏิบัติงาน	<p>1. การเตรียมสถานที่ อุปกรณ์ ผู้ป่วย</p> <p>1.1 แบ่งพื้นที่ปฏิบัติงาน หรือจัดระเบียบในการปฏิบัติงานให้มีการแยกส่วนการให้บริการที่ติดเชื้อออกจากการให้บริการที่ไม่ติดเชื้อ</p> <p>1.2 พื้นที่การปฏิบัติงานต้องมีแสงสว่างที่เหมาะสม</p> <p>1.3 หัตถการที่มีการใช้ของมีคมต้องเตรียมอุปกรณ์ให้ครบและวางไว้บริเวณที่หยิบจับได้สะดวก</p> <p>1.4 การใช้ของมีคมหลายชนิดในระหว่างทำหัตถการควรจัดวางไว้ในบริเวณที่ผู้ทำหัตถการมองเห็น</p> <p>1.5 จัดบริเวณที่ทิ้งเข็ม ของมีคมให้อยู่ใกล้จุดที่สะดวกในการใช้ สามารถทิ้งเข็มหรือของมีคมได้ทันที</p>

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ C	หน้า 4/6
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : NK-HP-IC-009	วันที่บังคับใช้	01 เม.ย. ๒๕๖๗
เรื่อง : การป้องกันเข็มหรือของมีคมที่มิดำ (Sharp injury)		

กระบวนการ	แนวทางปฏิบัติ
	1.6 ประเมินผู้ป่วยพร้อมชี้แจงผู้ป่วยและญาติให้ทราบถึงหัตถการที่จะทำและขอความร่วมมือในขณะทำหัตถการเพื่อลดความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุจากของมีคม
2. การทำหัตถการที่เสี่ยงต่อการได้รับอุบัติเหตุเข็มหรือของมีคมที่มิดำ	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดลำดับการปฏิบัติงาน การใช้เข็มหรือของมีคมเพื่อป้องกันความสับสนในการใช้และป้องกันอุบัติเหตุอันจะเกิดทั้งผู้ปฏิบัติงานและผู้ร่วมงาน 2. ขณะปฏิบัติหัตถการที่ใช้เข็มและของมีคม ต้องมีสติและไม่ควรละสายตาจากบริเวณตำแหน่งที่ทำหัตถการ 3. ขณะถือเข็มและของมีคมให้ระวังการชน กระแทบ กระแทกจากบุคคลที่อยู่ใกล้เคียง 4. ไม่ส่งเข็มหรือของมีคมด้วยมือต่อมือโดยตรง ให้วางบนถาดหรือบริเวณที่จัดไว้ เมื่อมีการนำของมีคมกลับคืนไว้บนถาดให้แจ้งเพื่อนร่วมงานทราบก่อนทุกครั้ง 5. การส่งเครื่องมือมีคมในห้องผ่าตัดให้ใช้วิธี No touch technique โดยวางเครื่องมือลงบนภาชนะเช่น ถาด หรือชามรูปไตแล้วส่งเครื่องมือทั้งภาชนะ 6. การใส่ยาบรรจุหลอดแก้วให้ใช้ก๊อชหรือสำลีปราศจากเชื้อรองมือก่อนหักหลอดแก้ว 7. ทันทีที่ฉีดยาหรือเจาะเลือดเสร็จให้ทิ้งเข็มลงในภาชนะที่รพ.กำหนด ซึ่งเข็มไม่สามารถแทงทะลุออกภายนอกได้ ส่วนกระบอกฉีดยา disposable ให้ทิ้งขยะติดเชื้อ 8. ไม่สวมปลอกเข็มคืน ไม่หักหรืองอเข็ม หากจำเป็นต้องสวมปลอกเข็มให้ใช้วิธี One hand technique (ใช้มือข้างเดียวแทงเข็มเข้าปลอกแล้วยกขึ้นจนปลอกเข็มสวมเข็ม แล้วจึงกดปลอกเข็มลงเพื่อมิให้ปลอกเข็มหลุดจากเข็ม) แล้วทิ้งลงในภาชนะทิ้งเข็มที่รพ.กำหนด 9. การเย็บแผลไม่จับเข็มด้วยมือโดยตรงให้ใช้ needle holder จับทุกครั้ง 10. ขณะเย็บแผลไม่ใช้นิ้วมือข้างหนึ่งกดแผลไว้แล้วเย็บผ่านระหว่างนิ้วมือควรใช้ forceps แทนการใช้นิ้วมือกด โดยเฉพาะการเย็บแผลที่อยู่ลึกต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ C	หน้า 5/6
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : NK-HP-IC-009	วันที่บังคับใช้	๐๑ เม.ย. ๒๕๖๗
เรื่อง : การป้องกันเข็มหรือของมีคมที่มดดำ (Sharp injury)		

กระบวนการ	แนวทางปฏิบัติ
	11. การใส่ใบมีดให้ใช้เข็มจับใบมีดสวมเข้ากับด้ามมีด
3. การเก็บเข็มหรือของมีคม หลังทำการตัดการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลังทำการตัดการเสร็จ ต้องตรวจนับเครื่องมือ เช่น เข็ม ใบมีดที่ใช้ให้ครบ ก่อนนำไปเก็บ 2. คัดแยกและจัดการกับเครื่องมือที่มีคมออกจากอุปกรณ์ชนิดอื่น 3. เครื่องมือที่ใช้แล้วให้ใส่ภาชนะที่มีฝาปิดเพื่อป้องกันการตกหล่นก่อนนำไปทำให้ปราศจากเชื้อ
4. การทิ้งเข็มหรือของมีคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ใช้ภาชนะทิ้งเข็มและภาชนะทิ้งของมีคมตามที่รพ.กำหนดให้ 2. วางภาชนะทิ้งเข็มและภาชนะทิ้งของมีคมในที่ปลอดภัย มองเห็นง่าย และมือเอื้อมถึง ผู้ใช้สามารถทิ้งได้ทันที ไม่วางเข็มหรือของมีคมบนพื้น 3. ปลอดภัยด้วยช่องสำหรับปลดเข็มบริเวณฝากล่องทิ้งเข็ม และปลดใบมีดออกจากด้ามมีดโดยใช้ clamp หรือใช้อุปกรณ์สำหรับปลดเข็ม 4. ทิ้งเข็ม ใบมีดและของมีคมที่ใช้แล้วลงในภาชนะทิ้งเข็มและภาชนะทิ้งของมีคมที่รพ.กำหนด 5. ห้ามวางหรือหงายส่วนแหลมคมของเข็มขึ้น หรือยื่นออกมานอกภาชนะรองรับ 6. ขณะทิ้งเข็มหรือของมีคมไม่ควรให้มือหรือนิ้วเข้าไปในภาชนะ 7. บรรจุเข็มหรือของมีคมไม่เกิน 3 ใน 4 ของภาชนะ เมื่อบรรจุถึงระดับที่กำหนดให้ปิดฝาให้แน่น ปิดผนึกด้วยกระดาษทาว ทิ้งในขยะติดเชื้อ 8. หลังปิดภาชนะแล้วห้ามเปิดเพื่อเทเข็มหรือของมีคมทิ้งแล้วนำกลับไปใช้ซ้ำหรือนำไปจำหน่าย

7. ดัชนีชี้วัด

- อัตราการถูกเข็มหรือของมีคมที่มดดำขณะปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาล

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ C	หน้า 6/6
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ : NK-HP-IC-009	วันที่บังคับใช้	๐๑ เม.ย. ๒๕๖๗
เรื่อง : การป้องกันเข็มหรือของมีคมที่มด้า (Sharp injury)		

8. เอกสารอ้างอิง

จิตตากรณั จิตรีเชื้อ. (2548). *การดูแลสุขภาพบุคลากรโรงพยาบาล*. เชียงใหม่:โครงการตำรา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เชียงใหม่ 50200.

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สถาบันบำราศนราดูร สำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สถาบันราชประชาสมาสัย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.(2557). *แนวปฏิบัติของสถานพยาบาลในการดำเนินการป้องกันการติดเชื้อจากเข็มที่มด้า ของมีคม และการสัมผัสเลือดหรือสารคัดหลั่ง จากการปฏิบัติงานของบุคลากร*.

9. เอกสารแนบ